

**Рекомендації стейкхолдерів щодо удосконалення освітньо-професійної програми
«Облік, контроль та митна справа»**

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
<p>БУЛАВКО Іван бухгалтер-експерт ТОВ «РС Аутсорсинг»</p>	<p>Посилити практичну складову навчального процесу через впровадження кейс-методів, інтерактивних завдань і симуляцій, що моделюють реальні ситуації з обліку, оподаткування та правового регулювання бізнесу. Це дозволить студентам не лише знати, де шукати інформацію, але й навчитися її аналізувати, критично оцінювати та ефективно використовувати у прийнятті рішень і вирішенні прикладних задач.</p>	<p>1) Оновлення робочих програм дисциплін (включити до програм дисциплін теми, що акцентують увагу на використанні кейс-методу для розв'язання реальних задач у сфері обліку та оподаткування; розвитку критичного мислення через аналіз прикладів реальних бізнес-ситуацій; формуванні навичок цифрової грамотності для пошуку, аналізу та використання інформації; 2) впровадження кейс-методу (розробити кейси, що моделюють реальні ситуації в обліковій практиці (проведення аудиту, розрахунок податків, фінансова звітність), включити розбір кейсів у програму лекцій і семінарів для закріплення теоретичних знань на практиці; 3) практичні завдання з використанням цифрових інструментів (навчання студентів роботи з Google Scholar, Scopus, Mendeley, SSRN для знаходження наукових джерел і управління бібліографією, введення практичних занять з використанням аналітичних платформ, таких як Tableau та Excel, для обробки та візуалізації даних; пояснення правил роботи з ключовими словами: формування релевантних запитів, використання операторів (AND, OR, NOT), фільтрів і синонімів); 4) фокус на різноманітності джерел інформації (організація практичних занять із класифікацією джерел інформації, таких як наукові статті, статті в періодичних виданнях практичного характеру, підручники, урядові сайти тощо), ознайомлення студентів із базами даних, де можна знайти відповідний контент; 5) в індивідуальних завданнях з різних дисциплін передбачити завдання, які потребують використання аналізу інформації з різних джерел, застосування цифрових інструментів і баз даних; 6) організувати додаткові заходи з цифрової грамотності, присвячені пошуковим системам, ключовим словам, управлінню бібліографією та верифікації джерел (Жиглей І.).</p>
	<p>Приділити більше уваги вивченню спеціалізованого ПЗ, зокрема, М.Е.Дос</p>	<p>Вивчення програмних продуктів з організації та ведення обліку, ERP систем, програм електронного документообігу здійснюється при вивченні ОК "Інформаційні системи обліку та контролю", а саме: BAS.Бухгалтерія, Майстер Бухгалтерія, Дебет Плюс, М.Е.Дос, MD офіс. Планується додання до курсу вивчення програмного продукту SAP.</p>

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
	<p>Приділити особливу увагу дисциплінам, що мають найбільше практичне значення, зокрема МСФЗ, аудиту (в т.ч. МСА), управлінському обліку та оподаткуванню, виділивши їм найбільший обсяг навчальних годин у навчальному плані. Це дозволить сформувати у студентів ключові компетенції, необхідні для роботи в сучасному бізнес-середовищі. Додатково впровадити до освітнього процесу положення програми кваліфікаційного іспиту для кандидатів в аудитори, з метою забезпечення відповідності підготовки студентів сучасним вимогам професії аудитора та підвищення їхньої конкурентоспроможності на ринку праці.</p> <p>Звернути увагу викладачів, що забезпечує викладання правових дисциплін, на необхідність врахування основних положень господарського, цивільного та адміністративного права як ключових компонентів для забезпечення глибшого розуміння студентами різних аспектів правового регулювання.</p>	<p>Дані дисципліни є обов'язковими для вивчення в межах ОК. Відповідно до наданої рекомендації заплановано: 1) при оновленні робочих програм дисциплін "МСФЗ", "Облік і звітність в оподаткуванні", "Облік та оподаткування зовнішньоекономічної діяльності", "Управлінський облік", "Аудит та внутрішньогосподарський контроль", "Бізнес-аналіз" врахувати питання, передбачені програми кваліфікаційного іспиту для кандидатів в аудитори, та додати програму в список рекомендованої літератури (Жиглей І.). Зокрема, в курсі МСФЗ з програми атестації аудиторів будуть оновлені наступні теми: Концептуальна основа фінансової звітності; МСФЗ 5 Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність; МСФЗ 15 Дохід від договорів з клієнтами; МСФЗ 16 Оренда; МСБО 1 Подання фінансової звітності; МСБО 7 Звіт про рух грошових коштів; МСБО 16 Основні засоби; МСБО 38 Нематеріальні активи та включені теми МСБО 23 Витрати за позиками; МСБО 19 Виплати працівникам. (Чижевська Л.)</p> <p>Відповідно до наданої рекомендації заплановано: Звернути увагу викладача, що забезпечує викладання дисципліни "Корпоративне та підприємницьке право" (Світлишина І.) на необхідності врахування основних положень господарського, цивільного та адміністративного права для забезпечення підприємницької діяльності (Жиглей І.)</p>
<p>ВАСИЛШИН Станіслав, д.е.н., проф., директор Інституту обліку і фінансів Національної академії аграрних наук України</p>	<p>Підтвердив, що ОПП "Облік і оподаткування" ("Облік, контроль і митна справа") першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 ОПП "Облік і оподаткування" мають фахово спрямований фокус, відповідають стандарту вищої освіти в частині компетенцій, враховують вимоги СІМА та інших сертифікаційних програм. В той же час наголосив на наступних питаннях: 1) рекомендується екстраполювати питання сталого розвитку та ЦСР в фахові ОК, пов'язані з підприємництвом та обліково-аналітичними аспектами формування звітності зі сталого розвитку; додати відповідні вибіркові компоненти (ВК)</p>	<p>Частково дані питання екстраполювані ОК. Зокрема: При розробці робочої програми з навчальної дисципліни «Статистика» в 2024-2025 н.р. для виконання студентами індивідуальних самостійних завдань щодо проведення статистичного спостереження додано теми, що відповідають ЦСР, зокрема: 1) Організація бізнесу в умовах відсутності електроенергії та водопостачання; 2) Вплив урбанізації на розвиток видів економічної діяльності; 3) Статистичне дослідження екологічної відповідальності населення; 4) Статистичне дослідження волонтерської діяльності під час військового стану; 5) Статистичне дослідження соціальної відповідальності підприємств; 6) Статистичне дослідження забруднення лісів Житомирської області; 7) Статистичне дослідження забруднення річок Житомирської області (Поліщук І.Р.)</p>

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
		<p>В ОК "Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності" передбачено теоретичне а практичне опрацювання питань, пов'язаних з ЦСР. А саме, у модулі 1 "Особливості бухгалтерського обліку в торгівлі" передбачено опрацювання питань досягнення цілей 12 та 15 ЦСР, у модулі 2 "Особливості бухгалтерського обліку в сільському господарстві" - цілей 2, 6, 12, 14, 15 ЦСР. В ОК "Аналіз фінансового стану" передбачено опрацювання питань, пов'язаних з ЦСР, через використання для формування аналітичних висновків показників з нефінансових звітів підприємств (Замула І.В.)</p> <p>Відповідно до наданої рекомендації заплановано:</p> <p>1) звернути увагу викладача, що забезпечує викладання дисципліни "Підприємництво та основи бізнесу" (Бужимська К.) при викладанні теоретичних засад здійснення підприємницької діяльності додати питання, яке б ознайомлювало студентів з поняттям сталого розвитку та цілей сталого розвитку в контексті підприємницької діяльності (Жиглей І.);</p> <p>2) в курсі "Основи бухгалтерського обліку": при вивченні питання щодо ролі бухгалтерського обліку посилити акцент на сталий розвиток; в тему щодо звітування додати питання для ознайомлення студентів з поняттям нефінансової звітності (Жиглей І.)</p>
	2) поглиблювати підготовку студентів в питаннях діджиталізації	Робочі програми з курсів "Цифровізація документообороту та електронний офіс" та "Інформаційні системи обліку та контролю" щороку оновлюються з урахуванням сучасних тенденцій
	3) враховувати при підготовці фахівців виклики глобалізації та євроінтеграції;	Виклики глобалізації та євроінтеграції враховуються при підготовці робочих програм дисциплін з урахуванням напружень міжнародних сертифікаційних програм (СІМА, АССА), а також навчальних планів та програм закордонних ЗВО-партнерів. Щороку вимоги переглядаються та робочі програми удосконалюються
	4) посилити компоненти, які формують навички управління ризиками; бізнес-аналітики; формування професійного судження бухгалтера. Особливу увагу приділити питанням, де немає чіткої юридичної регламентації (об'єкти, не визначені ПСБО чи іншими методиками, наприклад, резерви, забезпечення тощо).	Частково пропозиції вже враховано про викладанні ОК. Зокрема, в курсі "Організація обліку" в модулі 1 "Організація облікового процесу на підприємстві" постійно піднімається питання щодо професійного судження бухгалтера при формуванні облікової політики, а в модулі 2 "Організація обліку операцій з активами і пасивами, витратами і доходами підприємства" на прикладі ситуаційних завдань розбираються ситуації як саме, від застосування професійного судження бухгалтера залежать статті бухгалтерського обліку (вибір

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
		<p>методу амортизації, оцінки списання запасів, резерву сумнівних боргів тощо). Такі завдання дозволять розвивати навички прогнозування наслідків рішень. (Лайчук С.М.)</p> <p>В ОПП на 2025-2026 нр. запропоновано замінити ОК "Аналіз господарської діяльності" на ОК "Бізнес-аналіз" з відповідним уточненням тематичного наповнення дисципліни відповідно до напрацювань СІМА та досвіду викладання українських і закордонних ЗВО. В ОК "Аналіз фінансового стану" заплановано додати тему "Оцінка фінансових ризиків" (Замула І.В.)"</p>
	<p>Запропонована співпраця: 1) запрошення студентів для проходження практики; 2) сприяння публікаціям студентів та науково-педагогічних працівників у фахових виданнях НААН; 3) організація підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у НААН.</p>	<p>Пропозиція прийнята</p>
<p>ВОВЧУК Наталія к.пед. н., МВА в банківській справі, офіційний представник АІСРА та СІМА в Україні</p>	<p>Наголосила на важливості вивчення цифрових технологій в обліку та зазначила, що можна не виділяти окремої дисципліни, а розглядати дані питання в межах основних фахових дисциплін (облік, фінанси, аудит)</p>	<p>Цифрові технології переважно вивчаються в курсах "Цифровізація документообороту та електронний офіс" та "Інформаційні системи обліку та контролю", робочі програми яких щороку оновлюються з урахуванням сучасних тенденцій. Цифрові навички пропрацьовуються студентами при проходженні навчального тренінгу вже на 1 курсі, і далі - постійно уосконалюються. Зокрема, викладання ОК "Основи бухгалтерського обліку", ОК "Аналіз фінансового стану", ОК "Бізнес-аналіз" відбувається із застосуванням Excel та Google інструментів. (Замула І.В.)</p> <p>У курсі "Митна логістика" буде оновлено підхід до проведення практичних занять, зокрема шляхом використання Excel та Google інструментів. (Осіпчук Д.С.)</p>
	<p>Запропоновано збільшити вивчення бізнес-аналітики</p>	<p>В ОПП на 2025-2026 нр. запропоновано замінити ОК "Аналіз господарської діяльності" на ОК "Бізнес-аналіз" з відповідним уточненням тематичного наповнення дисципліни відповідно до напрацювань СІМА та досвіду викладання українських і закордонних ЗВО.</p>
	<p>Звернула увагу на необхідності щорічного перегляду останніх розробок СІМА з бюджетування, ціноутворення, ризик менеджменту з врахуванням їх в робочих програмах відповідних навчальних дисциплін</p>	<p>У ОК "Аналіз фінансового стану" в робочій програмі на 2024-2025 нр. враховано розробки СІМА в частині аналізу. А саме, у темі 6 "Аналіз руху грошових коштів" використано методики аналізу грошових коштів з метою управління ними, у темі 7 "Аналіз ділової активності підприємства" - методики аналізу оборотного капіталу.</p>

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
<p>КІНЗЕРСЬКА Наталія фінансовий директор ТОВ «Житомирський молочний завод»</p>	<p>Наголосила на важливості вивчення правових аспектів у роботі бухгалтера та запропонувала включити до програми дисципліни в галузі права такі питання, як: аналіз чинного законодавства для облікового відображення господарських фактів; оцінка та прорахунок ризиків, що можуть виникнути внаслідок прийняття чи неприйняття управлінських рішень; співпраця бухгалтера з юристами та адвокатами у питаннях податків на нерухомості, земельних питань, екологічних аспектів, що стали актуальними в умовах військових дій. Запропонувала ввести спеціалізовані дисципліни, наприклад, «Кліматичне право», з акцентом на вплив екологічних факторів на бізнес</p>	<p>Відповідно до наданої рекомендації заплановано: 1) Звернути увагу викладача, що забезпечує викладання дисципліни "Корпоративне та підприємницьке право" (Світлишина І.) на необхідності врахування основних положень господарського, цивільного та адміністративного права для забезпечення підприємницької діяльності, в ч.т. питання співпраці бухгалтера з юристами та адвокатами у питаннях податків на нерухомості, земельних питань, екологічних аспектів (Жиглей І.) 2) До робочих програм дисциплін, де це можливо, включити завдання щодо аналізу змін у нормативних актах щодо досліджуваних питань, зокрема, з використанням баз нормативних документів (rada.gov.ua та ін.). Звернути увагу на оперативне оновлення навчальних матеріалів та завдань відповідно до актуальних змін у законодавстві. 3) звернутись до кафедри, яка забезпечує правові дисципліни, з питанням щодо можливості введення дисципліни «Кліматичне право» як вибіркової</p>
	<p>Відзначила важливість розвитку компетенцій у сфері управління ризиками, зокрема, у зовнішньоекономічній діяльності (наприклад, валютний контроль, співпраця з нерезидентами, страхування ризиків для суб'єктів господарювання). Включити до ОПП дисципліни, що охоплюють управління ризиками у ЗЕД та побудову ефективних алгоритмів мінімізації загроз</p>	<p>В робочій програмі курсу "Облік і оподаткування ЗЕД" викремити тему, яка б передбачала аналіз ризиків, пов'язаних із порушенням валютного законодавства; аналіз ризиків невиконання зобов'язань нерезидентами; види ризиків, що підлягають страхуванню; 2) В робочій програмі курсу "Митні процедури та управління митними режимами" передбачити вивчення митних ризиків. 3)В робочій програмі курсу "Митна безпека" передбачено вивчення митних ризиків та управління ними.</p>
	<p>Наголосила на необхідності врахувати дефіцит кваліфікованих бухгалтерів на ринку праці через еміграцію спеціалістів. З цією метою: 1) більше використовувати для підготовки студентів до практичної роботи кейс-методи; 2) навчити розумінню впливу роботи окремих ділянок бухгалтерського обліку на загальний стан підприємства; 3) забезпечити інтегровані програми навчання, що готують студентів до реальних ситуацій</p>	<p>1) оновлення робочих програм дисциплін (включити до програм дисциплін теми, що акцентують увагу на використанні кейс-методу для розв'язання реальних задач у сфері обліку та оподаткування; розвитку критичного мислення через аналіз прикладів реальних бізнес-ситуацій; формуванні навичок цифрової грамотності для пошуку, аналізу та використання інформації; 2) впровадження кейс-методу (розробити кейси, що моделюють реальні ситуації в обліковій практиці (проведення аудиту, розрахунок податків, фінансова звітність), включити розбір кейсів у програму лекцій і семінарів для закріплення теоретичних знань на практиці. У курсі "Фінансовий облік" заплановано оновити практикум з додаванням кейсів з роботи бухгалтера</p>

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
	Включити в ОПП дисципліни, в результаті вивчення яких студенти навчаються аналізувати умови грантів та розраховувати показники для підготовки грантових заявок	Вибіркова дисципліна "Основи фандрейзингу" забезпечує вивчення цих тем
	Зазначила важливість навичок з оцифрування та автоматизації роботи бухгалтера та звернула увагу на необхідності посилити навчання роботі з програмами автоматизації обліку та пояснення студентам принципів побудови звітності та алгоритмів збору інформації, щоб створити конкурентні переваги порівняно з тими, хто виконує облік вручну	Вивчення програмних продуктів з організації та ведення обліку, ERP систем, програм електронного документообігу здійснюється при вивченні ОК "Інформаційні системи обліку та контролю", а саме: BAS.Бухгалтерія, Майстер Бухгалтерія, Дебет Плюс, М.Е.Дос, MD офіс. Планується додання до курсу вивчення програмного продукту SAP.
	Надала пропозицію розглянути створення при університеті аутсорсингової компанії, яка б виконувала реальні бізнес-завдання: робота студентів різних спеціальностей (бухгалтери, юристи, економісти), виконання завдань із відкриття рахунків, підготовки звітів тощо, залучення роботодавців для консультацій та розвитку компанії як навчального центру.	Запропонована ідея створення аутсорсингової фірми при університеті, яка забезпечувала б практичну підготовку студентів, є надзвичайно цікавою і перспективною. Однак наразі її реалізація має кілька обмежень, зокрема, створення окремої фірми вимагає значних ресурсів (потрібні постійні наставники, інфраструктура та фінансування), узгоджень та постійного адміністративного супроводу. Наразі таких можливостей не має. Слід зазначити, що багато студентів 3-4 курсів уже працюють за фахом у аудиторських чи аутсорсингових компаніях, де на практиці набувають відповідні навички. Проте, реалізувати цілі та навички можна іншими способами, зокрема, через: 1) інтеграцію практичних кейсів у навчальні дисципліни; 2) проведення зустрічей із запрошенням фахівців-практиків; 3) залучення студентів, які вже працюють, ділитися своїм досвідом і пропонувати кейси зі своєї роботи (під керівництвом відповідних викладачів).
	Запропонувала надати студентам можливість вивчати ключові галузеві напрями, такі як торгівля, виробництво тощо з урахуванням специфіки діяльності	Студенти мають таку можливість, вивчаючи дисципліну "Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності"
	Надала стратегічні пропозиції щодо забезпечення підготовки здобувачів за спеціальністю 071 із урахуванням нових викликів ринку праці, зокрема через інтеграцію сучасних методик і практичних підходів до обліку; постійний зворотній зв'язок зі стейкхолдерами для формування професійного судження	Кожного року при оновленні ОПП здійснюється вивчення викликів ринку, які в т.ч. обговорюються на зустрічах за стейкхолдерами, на гостьових лекціях тощо. Зворотній зв'язок здійснюється через анкетування, формальні та неформальні зустрічі з потенційними працедавцями

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
<p>КУЩ Оксана начальник управління по роботі з персоналом Київської митниці</p>	<p>Для відбору на державну службу основним критерієм є мотивація та бажання працювати. Мінімальні вимоги включають наявність освіти не нижче ступеня "молодший бакалавр". Новоприйняті співробітники проходять спеціалізовані курси тривалістю 1,5 місяця, які забезпечують необхідну підготовку. При відборі акцент робиться на аналізі особистих якостей претендента (добросесність, пунктуальність, відповідальність) та відповідності психологічного портрета очікуванням установи.</p>	<p>Якісні навички та вміння щодо добросесності та відповідальності здобувачі набувають при вивченні ОК "Антикорупція та добросесність" та "Розвиток комунікаційних навичок". Студенти вивчаючи дисципліну "Аудит та внутрішньогосподарський контроль" ознайомлюються з темою щодо професійної етики, основних етичних принципів та їх застосування в практичній діяльності.(Назаренко Т)</p>
<p>ЛОСКОРІХ Габріелла Головний бухгалтер ТОВ «ПАРТНЕР-2», PhD, доцент, заступниця завідувача кафедри обліку і аудиту Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II</p>	<p>Посилити співпрацю між ЗВО та бізнесом для ефективної підготовки фахівців. Особливу увагу приділити адаптації студентів на робочому місці, що передбачає не лише розвиток знань і професійних компетенцій, але й формування вмінь навчатися, працювати в колективі, стресостійкості, креативності та навичок використання новітніх технологій. Це може бути реалізовано через практикоорієнтованість освітніх програм шляхом: 1) виконання студентами реальних кейсів, результати яких можуть застосовуватися в професійній діяльності (наприклад, підготовка звітності, співпраця з контролюючими органами, дотримання законодавства); 2) імітації умов реальної роботи в навчальному процесі для підготовки студентів до реальних викликів ринку праці.</p>	<p>У курсі "Фінансовий облік" планується оновити практикум з додаванням кейсів з роботи бухгалтера</p>
<p>МАСЛОВСЬКА Дар'я менеджер парк-готелю "Чудодієво"</p>	<p>Відмітила, що необхідно посилити роботу над соціальними скілами студентів (комунікабельність, вміння працювати в команді, відкритість), щоб підготувати їх до ефективної адаптації в колективі, а також запровадити тренінги з розвитку м'яких навичок, які допоможуть подолати замкнутість і сприятимуть соціалізації.</p>	<p>Для реалізації пропозиції стейкхолдера – включити в освітній процес групові кейси, щоб студенти навчилися працювати в команді та розподіляти обов'язки; організувати тренінги з комунікації, роботи в команді та публічного представлення результатів; під час практики залучати студентів до взаємодії з різними відділами підприємства, щоб вони отримували навички роботи в колективі; організувати участь студентів у професійних конкурсах, дискусіях та інших заходах, які стимулюють соціальну активність (Жиглей І.)</p>

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
ПИЛИПЧУК Олексій провідний бухгалтер Державного університету "Житомирська політехніка"	Звернути увагу на важливість формування у студентів таких компетенцій, як: 1) робота із законодавством (забезпечити розуміння необхідності постійного оновлення знань через відстеження змін у законодавстві, щоб уникати помилок в обліковій діяльності);	У курсі "Облік в бюджетних організаціях" розглянути можливість збільшення годин на тему "Облік податків"
	2) комунікативні навички (розвивати здатність ефективно взаємодіяти з контрагентами, колегами, керівництвом та відвідувачами, у тому числі в межах команди);	Для реалізації пропозиції стейкхолдера – включити в освітній процес групові кейси, щоб студенти навчилися працювати в команді та розподіляти обов'язки; організувати тренінги з комунікації, роботи в команді та публічного представлення результатів; під час практики залучати студентів до взаємодії з різними відділами підприємства, щоб вони отримували навички роботи в колективі; організувати участь студентів у професійних конкурсах, дискусіях та інших заходах, які стимулюють соціальну активність (Жиглей І.)
	3) практична орієнтованість (посилити увагу до обліку в бюджетних установах, враховуючи його актуальність на сучасному ринку праці).	вивчення даної дисципліни передбачено в складі вибіркового компоненту. В курсі "Облік в бюджетних організаціях" на 2025-2026 нр. розглянути можливість збільшення годин на тему "Облік податків"
РАБОШУК Аліна к.е.н., доц. доцент факультету бізнесу Сохарського університету в Омані	Зазначила, що вона ознайоmlена з ОП, і навіть виступала зовнішнім рецензентом ОПП "Облік і оподаткування". Повідомила про тенденції – орієнтація на міжнародні стандарти ведення обліку, включення ЦСР до ОК, які викладаються для майбутніх бухгалтерів і відзначила, що до багатьох ОК на ОПП вони включені.	враховано
	Поділилась досвідом Університету Сохару щодо викладання: 1) МСФЗ на 4 курсу, що відповідає ОПП першого (бакалаврського) рівня, що розглядаються; 2) є курс поглибленого вивчення бухгалтерського обліку, де орієнтуються на консолідацію фінансової звітності, тому відповідні МСФЗ вивчаються в його межах, а не в межах курсу "МСФЗ", що також враховано ОПП другого (агістерського) рівня	враховано

Стейкхолдер	Рекомендація	Враховання рекомендації
	<p>Досвід Університеті Сохару щодо забезпечення академічної доброчесності полягає в тому, що всі проекти, роботи та завдання студентів проходять обов'язкову перевірку через систему Turnitin. Допустимі межі: відсоток запозичень – не більше 20%; відсоток тексту, створеного за допомогою штучного інтелекту (ШІ) - не більше 20%.</p>	<p>Досвід Університеті Сохару щодо забезпечення академічної доброчесності також є подібним до практик, які застосовуються в Житомирській політехніці</p>
<p>ТАРАСЕВИЧ Ганна провідний бухгалтер в компанії ТОВ "АБК Сервіс"</p>	<p>Для вдосконалення підготовки фахівців у сфері обліку запропонувала: 1) посилити увагу до змін у законодавстві, навчити студентів, як знаходити нормативно-правові акти, аналізувати їхній вплив на облік та моніторити актуальні зміни; забезпечити розуміння стику економічних і правових аспектів обліку для ефективного їх застосування;</p> <p>2) розвивати професійні навички через формування у студентів відповідальності за свої дії, прагнення навчатися та розвиватися, готовність до професійного зростання; поглиблювати розуміння важливості етичної поведінки у професійній діяльності для уникнення потенційних проблем у майбутньому</p> <p>3) розвивати Soft skills, такі як навички роботи в команді, комунікації з різними відділами та контрагентами, навчати студентів знаходити спільну мову в конфліктних ситуаціях, враховуючи різні характери і обставини.</p> <p>4) забезпечити вивчення сучасних програмних продуктів, таких як М.Е.Дос, для роботи з електронним документообігом, який стає стандартом у бізнес-середовищі.</p>	<p>Виконання студентами індивідуальних самостійних завдань з навчальної дисципліни «Статистика» в 2024-2025 н.р. передбачає використання інструментів командної роботи Google для проведення статистичного спостереження, зокрема, Google form. Опитування повинно бути проведене серед студентів групи. З огляду на дедлайн здачі індивідуального завдання, студенти повинні відправити відповіді розробнику опитувальника оперативно. Тільки за умови співпраці та відповідального відношення всі студенти групи досягнуть своєчасного виконання індивідуального завдання та одержать максимальну оцінку (Поліщук І.Р.)</p> <p>При реалізації ОПП активно вживаються заходи щодо спрямування НПП та здобувачів до професійного зростання, зокрема, до програм сертифікації через додаткову неформальну освіту.</p> <p>Для реалізації пропозиції стейкхолдера – включити в освітній процес групові кейси, щоб студенти навчилися працювати в команді та розподіляти обов'язки; організувати тренінги з комунікації, роботи в команді та публічного представлення результатів; під час практики залучати студентів до взаємодії з різними відділами підприємства, щоб вони отримували навички роботи в колективі; організувати участь студентів у професійних конкурсах, дискусіях та інших заходах, які стимулюють соціальну активність (Жиглей І.)</p> <p>Вивчення програмних продуктів з організації та ведення обліку, ERP систем, програм електронного документообігу здійснюється при вивченні ОК "Інформаційні системи обліку та контролю", а саме: BAS.Бухгалтерія, Майстер Бухгалтерія, Дебет Плюс, М.Е.Дос, MD офіс. Планується додання до курсу вивчення програмного продукту SAP.</p>